І мобілі, нібыта павукі...

За школу можна не турбавацца

Мастацкая галерэя "Універсітэт культуры" зноў дэманструе творчасць студэнтаў. Гэтым разам — аддзялення керамікі факультэта дызайну і дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва Акадэміі мастацтваў. Выстаўка мае назву "Касмадром".

Пётра ВАСІЛЕЎСКІ

На золку касмічнай эры, распачатай запускам савецкага штучнага спадарожніка Зямлі, усяму, што мела дачыненне да касмічнай тэмы, надавалася ледзь не сакральнае значэнне. Але цуд не можа доўжыцца вечна, і рана ці позна касмічная справа мусіла стаць звядзёнкай, што, зрэшты, і адбылося. Блізкі космас нават уключаны у гаспадарчы абарот. І ўсё ж космас застаецца для чалавека таямніцай, спасцігнуць якую ўсё адно немагчыма. Бадай, пра гэта і мусіла распавядаць выстаўка паводле задумы куратараў. Прынамсі, прэс-рэліз напісаны мовай з паэтычным ухілам. І сапраўды, пры пэўнай настроенасці, пры адпаведным жаданні ў творах экспазіцыі можна ўбачыць пазаземныя формы жыцця, рэаліі зорнага неба ды тэхнагенныя аб'екты, якія могуць быць і караблямі, зробленымі людскімі рукамі, і НЛА.

Але падобна на тое, што самі аўтары твораў маюць алергію на пафас. Дый сама тэма нібыта спрыяе гульні з абстрактнымі формамі і структурамі ў стылі фэнтазі. Немалую колькасць прадстаўленых тут работ можна, змяніўшы назву, увесці ў іншы тэматычны кантэкст. Думаю, правільна часам робяць мастакі, якія сваім работам увогуле не даюць назваў.

Кампазіцыя "Ракета" нагадвае не столькі тэхнічны аб'ект, колькі алтар храма невядомай рэлігіі, гарадскую вежу з гадзіннікам ці нават… надмагільны помнік. Каб не прысутнасць у ёй кананізаванага партрэта Юрыя Гагарына… Запомнілася мне і кампазіцыя, падобная на раскладзеную па талерках піцу, хоць увасабляла яна нейкую касмічную фантазію. Дзіўнаватай падалася мне кампазіцыя "Астранаўты": штосьці накшталт гульнёвай мэблі для дзіцячага пакоя. Я ні ў якім разе не іранізую. Кожны ўспрымае творы мастацтва з гледзішча свайго сацыяльнага і побытавага досведу. Памятаю, адна мая знаёмая, пабачыўшы рэпрадукцыю карціны Макса Эрнста "ХХ стагоддзе" (мільгаценне чырвоных і аранжавых плям), сказала: "Класная была б тканіна на спадніцу!" І, далібог, гэта выдатная рэцэнзія! Значыць, усё ж спадабалася, зачапіла…

Для мяне самай заўважнай на гэтай выстаўцы стала кампазіцыя, што паўтарае формы, уласцівыя так званаму павуку з саломы, якім беларускія сяляне здаўна ўпрыгожваюць інтэр'еры свайго жытла. Па меркаваннях этнографаў, гэтая вельмі простая ў канструктыўным ды выразная ў эстэтычным сэнсе рэч з дахрысціянскіх часоў служыць увасабленнем мадэлі Сусвету. Класік мастацтва ХХ стагоддзя амерыканец Колдэр, які прыдумаў рухомыя скульптуры — мобілі, з вялікім спазненнем дайшоў сваім розумам да таго, што жыхары нашага краю ведалі ад пачатку дзён. Такім чынам, відавочна: і глабальныя (касмічныя!) з'явы могуць мець нацыянальнае, у дадзеным выпадку — беларускае, увасабленне.

Адзначу высокі тэхнічны ўзровень прадстаўленых работ. Відаць, што і выкладчыкі Акадэміі сваю справу ведаюць, і студэнты не лянуюцца. У бліжэйшыя гады за нацыянальную школу керамікі, дакладней — за яе тэхналагічны чыннік, можна не турбавацца…

Дарэчы, трэба падказаць Валерыю Калтыгіну тэму для аднаго з бліжэйшых "Арт-Жыжаляў". Рабіў жа Бог чалавека з гліны, чаму б і чалавеку не вылепіць з гліны Сусвет?..

К

Разаліна Бусел. "Метэарыты".

Вольга Пятруцкая. "Галактыка хаосу".

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ